

ΟΜΙΛΟΣ ΛΑΪΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΩΤΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2002

ΣΥΝΟΨΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Τα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου για το πρώτο εξάμηνο του 2002 χαρακτηρίζονται ως ικανοποιητικά, ιδιαίτερα αν ληφθεί υπόψη το οικονομικό κλίμα στο οποίο επιτεύχθηκαν. Το κέρδος προ φόρων έφτασε τα £ 12,1εκ. σε σύγκριση με £ 7,9εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2001, σημειώνοντας αύξηση 53%. Το κέρδος που αναλογεί στους μετόχους ανήλθε στα £6,2εκ. σε σύγκριση με £463χιλιάδες την αντίστοιχη περίοδο του 2001.

Η πτώση του δείκτη τιμών του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) είχε αισθητά μειωμένη επίδραση στα αποτελέσματα του πρώτου εξαμήνου του 2002 σε σχέση με αυτά του πρώτου εξαμήνου του 2001. Με τα σημερινά μεγέθη των χαρτοφυλακίων μας, ευελπιστούμε ότι το ΧΑΚ δεν θα επηρεάσει τα αποτελέσματα ολόκληρου του 2002 όπως είχε επηρεάσει το 2001.

Όσον αφορά τα λειτουργικά έσοδα, παρ' όλο ότι στο πρώτο εξάμηνο του 2002 εμπεριέχονται πλήρως οι αρνητικές επιπτώσεις από τη σημαντική μείωση των επιτοκίων και από την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης της κυπριακής και παγκόσμιας οικονομίας, εν τούτοις τα καθαρά έσοδα από τόκους είχαν ελαφρά άνοδο σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο του 2001. Επίσης, τα έσοδα από προμήθειες, εμπορία συναλλάγματος και άλλα έσοδα σημείωσαν πολύ ικανοποιητική άνοδο ύψους 10,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρσι. Αυτό επιτεύχθηκε σε ένα συνεχώς πτωτικό χρηματιστηριακό κλίμα, πράγμα που επηρεάζει αρνητικά τις σχετικές με την κεφαλαιαγορά προμήθειες και παρατείνει την ύφεση στις ασφαλιστικές εργασίες.

Τα λειτουργικά έξοδα έχουν αυξηθεί συνολικά κατά 13,9%. Σημαντικές αυξήσεις είχαν τα “έξοδα προσωπικού” κυρίως στο εξωτερικό. Οι αυξήσεις ήταν αναμενόμενες λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης μας στο εξωτερικό, κυρίως στην Ελλάδα και Αυστραλία. Επίσης μεγάλη αύξηση σημείωσαν και οι “αποσβέσεις” ένεκα της επέκτασης του δικτύου καταστημάτων μας στο εξωτερικό και των συνεχών επενδύσεων μας στην τεχνολογία. Σε αντίθεση, τα “άλλα έξοδα” αυξήθηκαν μόνο 6,5% για ολόκληρο τον Όμιλο, που δείχνει πως οι συνεχείς προσπάθειες μας για συγκράτηση των εξόδων αυτών έχουν καρποφορήσει.

Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις έχουν αυξηθεί κατά 70,3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2001. Αυτό αντικατοπτρίζει την πάγια συντηρητική πολιτική μας για διατήρηση επαρκών προβλέψεων, ειδικά εν όψει της επιβράδυνσης στον ρυθμό ανάπτυξης στην κυπριακή και παγκόσμια οικονομία και της συνεχιζόμενης πτώσης του δείκτη τιμών του ΧΑΚ.

Εκτιμούμε ότι εάν δεν σημειωθούν οποιεσδήποτε αρνητικές αλλαγές στο χρηματοπιστωτικό μας περιβάλλον καθώς και στο πολιτικό μας θέμα, τα αποτελέσματα του δευτέρου εξαμήνου του 2002 θα είναι πολύ καλύτερα σε σύγκριση με αυτά του 2001.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Τα καθαρά έσοδα από τόκους παρουσιάζουν μικρή αύξηση σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο πέρσι. Αυτό είναι αποτέλεσμα της σημαντικής και απρόβλεπτης μείωσης των επιτοκίων στο δεύτερο εξάμηνο του 2001. Το βασικό επιτόκιο ήταν 7,0% κατά το πρώτο εξάμηνο του 2001, ενώ το πρώτο εξάμηνο του 2002 ήταν 5,5%. Αυτό προκάλεσε σμίκρυνση του περιθωρίου επιτοκιακού κέρδους κυρίως επειδή ένα μεγάλο μέρος των καταθέσεων του Ομίλου παίρνει σταθερό επιτόκιο για περιόδους μέχρι και ένα χρόνο. Επίσης η μείωση του βασικού επιτοκίου και η αυξημένη ρευστότητα στο Τραπεζικό Σύστημα έχουν προκαλέσει σημαντική μείωση στους τόκους των ρευστών διαθεσίμων (Liquid Funds) του Ομίλου.

Η μείωση των επιτοκίων παρατηρήθηκε και στα βασικά ξένα νομίσματα μετά τα γεγονότα της 11^{ης} Σεπτεμβρίου. Αυτό είχε αρνητικές επιπτώσεις στο περιθώριο επιτοκιακού μας κέρδους και στα ξένα νομίσματα.

Η μικρή αύξηση στα λειτουργικά έσοδα σε συνδυασμό με την αναμενόμενη αύξηση των λειτουργικών εξόδων (προσωπικού και αποσβέσεων) είχαν ως αποτέλεσμα την μείωση του λειτουργικού κέρδους κατά 10,6% σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρσι.

Η συνεχιζόμενη πτώση του δείκτη τιμών στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου είχε ως αποτέλεσμα να υποστεί ο Όμιλος £8,9 εκ. ζημιά από το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων του και να περιοριστεί το τελικό κέρδος που αναλογεί στους μετόχους στα £6,2 εκ.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Αναλύοντας τα λειτουργικά έσοδα του Ομίλου βλέπουμε μια ικανοποιητική αύξηση στα κέρδη από εμπορία συναλλάγματος και άλλα έσοδα, της τάξεως του 19,1%, ενώ τα έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες και τα έσοδα από τόκους σημείωσαν αυξήσεις της τάξεως του 5,9% και 0,2% αντιστοίχως.

Έχουν ήδη επεξηγηθεί οι λόγοι για την μικρή αύξηση στα έσοδα από τόκους. Τα έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες αυξήθηκαν συνολικά κατά 5,9%, παρά τις αρνητικές επιδράσεις που είχε στα έσοδα αυτά η μείωση των σχετικά με την κεφαλαιαγορά εργασιών του Ομίλου και οι μειωμένες προμήθειες από εμπορικές συναλλαγές. Σημαντική συνεισφορά είχαν οι τραπεζικές εργασίες μας στην Ελλάδα που σημείωσαν αύξηση 34%, ενώ οι τραπεζικές εργασίες της Κύπρου σημείωσαν αύξηση 11%.

Συνολικά τα έσοδα του Ομίλου ανήλθαν σε £87,7 εκ. σημειώνοντας αύξηση 3,5%. Θεωρούμε αυτή την αύξηση ικανοποιητική με βάση τα δεδομένα της οικονομίας το πρώτο εξάμηνο του 2002 σε σχέση με αυτά του 2001.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΕΡΔΟΥΣ ΑΝΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Η συνεισφορά των εργασιών εξωτερικού στο σύνολο των κερδών του Ομίλου πριν και μετά την φορολογία θεωρείται ικανοποιητική.

Η Τράπεζα και οι άλλες θυγατρικές μας εταιρείες στην Ελλάδα σημείωσαν ικανοποιητική αύξηση στο κέρδος μετά την φορολογία της τάξης του 18% σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο του 2001, σε μια περίοδο που οι συνθήκες της Ελληνικής Τραπεζικής αγοράς ήταν ιδιαίτερα δύσκολες λόγω της έντασης του ανταγωνισμού και της μείωσης των εσόδων σχετικά με την κεφαλαιαγορά. Είναι γνωστό ότι οι περισσότερες Ελληνικές Τράπεζες έχουν ανακοινώσει σημαντικά μειωμένα κέρδη για το πρώτο εξάμηνο του 2002, και σε μερικές περιπτώσεις οι μειώσεις υπερβαίνουν το 50%.

Στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μας στην Ελλάδα πρέπει να λάβει κανείς υπόψην τόσο την ραγδαία ανάπτυξη του δικτύου της Τράπεζας αλλά και τη σημαντική αύξηση στις αποσβέσεις που προέκυψε από τα κόστη αναβάθμισης των συστημάτων μας λόγω του Ευρώ.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Τα έξοδα του προσωπικού αντιπροσωπεύουν περίπου το 63% του συνόλου των λειτουργικών εξόδων του Ομίλου, και έχουν σημειώσει αύξηση 15,2% φτάνοντας τα £34,8 εκ. Η αύξηση αυτή ήταν αναμενόμενη και οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανάπτυξη των εργασιών του Ομίλου στο εξωτερικό και κυρίως στην Ελλάδα και στην Αυστραλία. Ο αριθμός των καταστημάτων μας στη Ελλάδα αυξήθηκε από 23 στις 30.06.01 σε 31 στις 30.06.02. Στην Αυστραλία η νέα μας Τράπεζα λειτούργησε τον Μαΐο του 2001 με 5 καταστήματα και την ανάλογη στελέχωση.

Οι συνολικές αποσβέσεις του Ομίλου έχουν αυξηθεί κατά 26,5% και έφτασαν τα £6,2 εκ. Αναλύονται σε £2,1 εκ. από τις εργασίες μας στο εξωτερικό με αύξηση 40% και £4,1 εκ. στην Κύπρο με αύξηση 20,6%. Αυτές οι αυξήσεις οφείλονται τόσο στην επέκταση του Ομίλου μας στο εξωτερικό όσο και στις συνεχείς τεχνολογικές επενδύσεις που γίνονται για την αναβάθμιση των συστημάτων μας για την προσαρμογή τους στο νέο περιβάλλον που δημιουργήθηκε λόγω της φιλευθεροποίησης του χρηματοπιστωτικού μας συστήματος και της ετοιμασίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η υλοποίηση των έργων πληροφορικής όπως το MIS θα έχει πολλαπλά οφέλη στο άμεσο μέλλον, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την ικανότητα του Ομίλου να σχεδιάζει και να κοστολογεί νέα προϊόντα και να διαχειρίζεται πιο ορθολογιστικά τους πόρους που διαθέτει αλλά και τους κινδύνους που αναλαμβάνει.

Τα άλλα έξοδα του Ομίλου έχουν αυξηθεί συνολικά κατά 6,5% και έφτασαν τα £14,8 εκ. Η αύξηση στα άλλα έξοδα προέρχεται κυρίως από την δημιουργία της Τράπεζας μας στην Αυστραλία τον Μαΐο του 2001. Η αύξηση στην Ελλάδα έχει συγκρατηθεί στο 7,5% παρά την δυναμική ανάπτυξη των εκεί εργασιών του Ομίλου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα άλλα έξοδα στην Κύπρο έχουν μειωθεί κατά 2,2%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2001. Αυτή η μείωση είναι αρκετά σημαντική εάν λάβει κανείς υπόψην και τον πληθωρισμό. Αυτό δείχνει πως οι συνεχείς προσπάθειες που γίνονται για την συγκράτηση των λειτουργικών δαπανών αποφέρουν καρπούς.

Έχουμε αναλύσει τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου κατά τομέα δραστηριότητας. Οι χρηματοδοτικές εργασίες περιλαμβάνουν τις θυγατρικές μας που ασχολούνται με τις

χρηματοδοτήσεις, το leasing και το factoring και οι άλλες χρηματοοικονομικές εργασίες περιλαμβάνουν τις θυγατρικές μας που έχουν εργασίες σχετικές με την κεφαλαιαγορά.

Τα έξοδα των ασφαλιστικών εργασιών μας είχαν μια ελαφρά άνοδο 2%, κυρίως ένεκα της δημιουργίας της νέα θυγατρικής μας στην Ελλάδα, της Λαϊκής Ζωής Α.Ε.

Τα έξοδα των Τραπεζικών μας εργασιών είχαν αύξηση της τάξης του 18,1%, κυρίως από την δημιουργία της νέας Τράπεζας του Ομίλου στην Αυστραλία τον Μαΐο του 2001 και της επέκτασης μας στην Ελλαδική Τραπεζική αγορά. Στην Ελλάδα, εκτός από την διεύρυνση του δικτύου καταστημάτων μας έχουμε εισάξει επιτυχώς την ηλεκτρονική τράπεζα και την τηλετράπεζα.

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Η πρόνοια για επισφαλείς απαιτήσεις έχει αυξηθεί κατά 70,3% και ανήλθε στα £10,9 εκ. Αυτό είναι αποτέλεσμα της παρατεταμένης επιβράδυνσης του ρυθμού ανάπτυξης της Κυπριακής και παγκόσμιας οικονομίας και της συνεχιζόμενης πτώσης του δείκτη τιμών του ΧΑΚ.

Η μείωση του τουριστικού ρεύματος και ο αντίκτυπος που έχει σε ολόκληρη την οικονομία μας μαζί με συγκεκριμένες περιπτώσεις επισφαλών απαιτήσεων που έχουν έρθει στην επιφάνεια, επιβάλλουν στον Όμιλο μια πολύ συντηρητική πολιτική στις πρόνοιες για επισφαλείς απαιτήσεις και την πιο στενή παρακολούθηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Το σύνολο του ενεργητικού έφθασε στα £4,7 δις., σημειώνοντας αύξηση 7,5% σε σύγκριση με τις 30.06.01.

Στην Ελλάδα η αύξηση στο σύνολο του ενεργητικού ήταν 32,1% και έφθασε το £1 δις. Η σημαντική αύξηση του ενεργητικού του Ομίλου στην Ελλάδα είναι απόδειξη της δυναμικής ανάπτυξης που έχουν οι εργασίες μας στον Ελλαδικό χώρο, όπου πιστεύουμε ότι οι προοπτικές αυξημένων αποδόσεων είναι σημαντικές.

Οι καταθέσεις του Ομίλου έφθασαν τα £3,8 δις, σημειώνοντας αύξηση 8,1%. Η αύξηση αυτή θεωρείται ικανοποιητική αν λάβει κανείς υπόψη τις οικονομικές συνθήκες και τον έντονο ανταγωνισμό στα καταθετικά προϊόντα.

Στην Ελλάδα οι καταθέσεις του Ομίλου ανήλθαν στα £631 εκ. σημειώνοντας αύξηση 24%. Ο ρυθμός αύξησης των καταθέσεων μας στην Ελλάδα θεωρείται πολύ ικανοποιητικός εφόσον έχει επιτευχθεί μέσα σε ένα κλίμα έντονου ανταγωνισμού και χωρίς ο Όμιλος να εισέλθει στον "πόλεμο" των επιτοκίων. Ως εκ τούτου, το κόστος των καταθέσεων κρατήθηκε χαμηλά και δεν επηρέασε αρνητικά το περιθώριο επιτοκιακού κέρδους που αντιθέτως αυξήθηκε.

Οι χορηγήσεις του Ομίλου ανήλθαν στα £2,9 δις σημειώνοντας αύξηση 13,4%. Ο ρυθμός αύξησης του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων του Ομίλου είναι πολύ

ικανοποιητικός, αν λάβει κανείς υπόψη την μειωμένη ζήτηση για δανεισμό που παρατηρείται στην Κύπρο.

Στην Ελλάδα οι χορηγήσεις ανήλθαν στα €628 εκ. σημειώνοντας σημαντική αύξηση ύψους 35,9%. Η συνεχιζόμενη αύξηση του δικτύου καταστημάτων μας στην Ελλάδα και η στρατηγική απόφαση του Ομίλου να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη της λιανικής τραπεζικής και των εμπορικών λογαριασμών, προδιαγράφουν την συνέχιση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης των εργασιών μας στην Ελλάδα για τα προσεχή χρόνια.